

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Heiska, Sanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Lapsen on parempi siellä missä rakkautta on" : Narratiivinen analyysi adoption merkityksestä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-03-22	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 72 s., 5 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassani tarkastellaan adoptiota ja sen merkitystä lapsena adoptoitujen aikuisten kirjoittamien tarinoiden avulla. Tarkoitukseni on tehdä ihmisten kokemukset adoptiosta ymmärrettäviksi ja samalla tuoda esiin adoption merkitys ihmisen elämässä. Mielenkiinto on adoption ymmärtämisessä sen kokemisen kautta.</p> <p>Adoptio nähdään usein positiivisena ratkaisuna vaikeassa tilanteessa, jossa lapsen ei ole mahdollista elää omien biologisten vanhempiensa kanssa. Adoptio saattaa kuitenkin henkilökohtaisella tasolla tuottaa ihmiselle surua, epätietoisuutta ja identiteettitiriitä. Eräät tutkimukset osoittavat, että adoptiolapset kohtaisivat keskimäärin enemmän ongelmia elämässään, mutta monet muut tutkimustulokset eivät tue tätä päätelmää. Suomessa adoptiota ei ole paljon tutkittu ja tämä oli yksi aihevalintani peruste.</p> <p>Aineistoni koostuu kahdenoista Suomen sisällä lapsena adoptoidun aikuisen elämäntarinasta, jotka kirjailija Suvi Ahola on kerännyt yhdessä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kansanrunousarkiston kanssa. Olen käsitellyt aineistoa käyttäen soveltavasti tutkimusmetodeina narratiivista analyysiä ja kertomusten sisällön analyysiä.</p> <p>Tutkielmani teoreettinen viitekehys on narratiivinen lähestymistapa, jossa tarina nähdään keskeisenä ajattelun ja elämän jäsentämisen muotona (Hänninen, 2000). Tarinallinen tulkinta antaa tapahtumille tietyn arvon ja määrittelee tapahtumat esimerkiksi iloisiksi tai surullisiksi, häpeällisiksi tai kunniallisiksi (Kerby, 1991). Sosiaalipsykologiassa narratiivisuus liittyy sosiaalisen konstruktionismin suuntaukseen. Narratiivisen lähestymistavan mukaan kielellä on keskeinen merkitys sosiaalisen todellisuuden ja ihmisen itseymmärryksen muodostumisessa. Tarinallisen kiertokulun teoria asettaa sisäisen tarinan, kertomuksen ja draaman käsitteet toisiinsa. Samalla se suhteuttaa yksilön sosiaaliseen kontekstiin. Sisäinen tarina ohjaa ihmisen elämää ja toimintaa. (Hänninen, 2000.)</p> <p>Adoptiokertomusten analyysi osoitti tarinoiden jakautuvan kolmeen eri tarinatyypin: onnekkaihin, selviytyjiin ja uhreihin. Tarinatyypin erottelijana suurinta roolia pelaa selvästi adoptiopeheessä vallinnut ilmapiiri ja ympäristön suhtautuminen adoptioon. Onnekkailta on ollut lähtökohtaisesti erittäin onnellinen lapsuus, päinvastoin kuin selviytyjillä ja uhreilla. Selviytyjien ja uhrien samantapaisista kokemuksista huolimatta selviytyjät olivat jossain vaiheessa elämää kääntäneet vaikeat elämäkokemukset vahvuudekseen, kun taas uhrin eivät olleet päässeet niistä irti. Uhrin syyttivät adoptiota elämänsä epäonnesta vielä myöhäisellä aikuisiälläkin. Tutkielmani avartaa adoptiokokemuksen mahdollisia merkityksiä ihmiselle ja myös sitä, kuinka vahvasti se saattaa vaikuttaa yksilön elämään.</p> <p>Keskeisimmät käyttämäni lähteet: Hänninen, V. (2000) Sisäinen tarina, elämä ja muutos / Murray, K. (1989). The construction of identities in the narratives of Romance and Comedy / McAdams, D. P. (1993). The stories we live by: Personal myths and the making of the self / Saastamoinen, M. (2000). Elämäankaari, elämäkerta ja muisteleminen.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords adoptio narratiivisuus kerronta narratiivinen analyysi tarinallisen kiertokulun teoria elämäankaari			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			